



## TROMS OG FINNMARK STATSADVOKATEMBETER

Politimesteren i Finnmark  
Rådhusvingen 1  
9917 Kirkenes

J.nr:	2017 00090.5
	14 NOV. 2017
Arkiv:	811.9-5
Saksbeh:	HST

Deres ref.:

Vår ref.:  
201701637LF

Dato:  
13. november 2017

### INSPEKSJON AV FINNMARK POLITIDISTRIKT 2017

#### 1. Bakgrunn og formål:

Finnmark politidistrikt ble sist inspisert av Troms og Finnmark statsadvokatembeter i juni 2016, se brev av 29. august 2016, som vedlegges for enkel referanse.

Det vises til Riksadvokatens mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i 2017 – politiet og statsadvokatene, punkt VI med hensyn til formål og gjennomføring av inspeksjoner av politidistriktene.

#### 2. Planlegging:

Politimesteren ble ved brev av 22. august 2017 orientert om inspeksjonen og planen for denne. Det ble herunder vist til statsadvokatenes brev av 11. juli 2017, *Straffesaksbehandlingen i Finnmark politidistrikt første halvår 2017*, fra statsadvokatene. Politidistriktet ble i tillegg gjort særskilt oppmerksom på følgende:

- Statsadvokatene er særlig opptatt av om det foreligger tilstrekkelig kompetanse, ressurser samt gode rutiner for etterforskning av større og alvorlige saker, særlig seksuallovbrudd, familievoldssaker, alvorlige volds-, narkotika-, trafikk-, fiskeri- og økonomiske straffesaker og i tillegg til inndragning av utbytte.
- Statsadvokatene er atter opptatt av hvilke planer som foreligger og/eller er iverksatt for organisering av etterforskning og påtalehåndtering av straffesaker i Finnmark politidistrikt. Det vil følgelig være fint om møtene 12. og 13. oktober kan innledes med en liten orientering om dette, i tillegg til en kort gjennomgang av enhetenes organisering, oppnådde resultater så langt i 2017. Dersom enhetene har spesielle saker under arbeid, bes det gitt en kort orientering også om dette.
- I Riksadvokatens mål- og prioriteringsrundskriv for inneværende år, se under punkt VI, skal statsadvokatene ved tilsyn av politidistriktene i 2017 rette særskilt oppmerksomhet mot;
  - Straksetterforskning ("etterforskning på stedet") – hvor og hvordan den er organisert, og kvaliteten ved det arbeidet som her utføres.

Besøksadr  
Elvegata 2  
9008 Tromsø

Postadresse  
postboks 2503  
Tromsø postterminal  
9267 Tromsø

Telefon  
77 66 00 70

E-post  
lars.fause@statsadvokatene.no

- Hvordan de nye politidistriktene etterlever de sentrale og landsdekkende prioriteringer.
- Tilrettelagte avhør – politiets oppfølging av sakene etter initialfasen (det første tilrettelagte avhør).

Når det gjelder siste kulepunkt, vises det til Statsadvokatenes brev til politidistriktet av 22. september 2017 med beskrivelse av gjennomføring av tilsyn med vurdering av politiets oppfølging av saker hvor det er gjennomført tilrettelagte avhør.

Denne rapporten ble gjennomgått for hele påtaleenheten i Finnmark av statsadvokat Tor Børge Nordmo torsdag den 26. oktober 2017 i Kirkenes, se pkt. 5 f).

I nevnte brev av 22. august 2017, ble det ytterligere bedt om en skriftlig besvarelse til følgende punkter:

- Beskriv i korte trekk hvordan etterforskning på stedet er organisert og gjennomføres i politidistriktet. Det bes samtidig gitt en vurdering av kvaliteten på den etterforskningen som utføres på denne måten.
- Beskriv i korte trekk hvordan sentrale og landsdekkende prioriteringer operasjonaliseres, formidles og gjennomføres i politidistriktet.

Det må atter nevnes at årets inspeksjon ble planlagt som en del av Riksadvokatens besøk av politidistriktet.

Statsadvokatene gjennomgikk i forkant av inspeksjonen relevante statistikker i STRASAK.

### 3. Gjennomføring:

Statsadvokatene gjennomførte inspeksjon i tiden 9. til 13. oktober i det alt vesentlige i henhold til oppsatt plan:

Mandag 9. oktober Finnmark politidistrikt, Kirkenes:  
Eget program for Riksadvokaten

Tirsdag 10. oktober Finnmark politidistrikt, Kirkenes  
Eget program for Riksadvokaten

Torsdag 12. oktober Finnmark politidistrikt, Hammerfest  
09.00 – 15.00 Møte med avsnitt for økonomisk etterforskning, med jurist. TBN

Fredag 13. oktober Finnmark politidistrikt, Alta  
09.00-10.30 Møte med lederen for FEFE  
10.30-12.00 Møte med leder for felles enhet for påtale  
13.00-14.00 Møte med lensmannen i Alta lensmannsdistrikt  
14.00-15.00 Til disposisjon

Førstestatsadvokat Lars Fause deltok på Riksadvokatens besøk av politidistriktet den 9. og 10. oktober. Statsadvokat Tor Børge Nordmo gjennomførte inspeksjonen i Hammerfest den 12. oktober. Den 13. oktober i Alta ble inspeksjonen gjennomført av statsadvokat Tor Børge Nordmo og førstestatsadvokat Lars Fause. Statsadvokat Tor Børge Nordmo hadde atter gjennomgang av året kvalitetsundersøkelse den 26. oktober 2017.

#### 4. Straffesaksbehandlingen i Finnmark politidistrikt pr. september 2017:

##### 4.1. Straffesaksutviklingen

Som det fremgår av JUS066 er antall registrerte straffesaker redusert fra 4.144 saker pr. 1. september 2016 til 3.671 saker pr. 1. september 2017, tilsvarende en reduksjon på 11,4 %. De største tallmessige endringer har funnet sted for *Økonomi* (- 91 saker), *Narkotika* (- 236 saker) og for *Trafikk* (- 105 saker). For de øvrige statistikkgrupper er det kun mindre tallmessige endringer.

##### JUS066

JUS066		212 Finnmark			
	I Fjor	I År	Diff	Diff %	
ØKONOMI	261	170	-91	-34,9 %	
VINNING	547	564	17	3,1 %	
VOLD	507	491	-16	-3,2 %	
SEDELIGHET	108	131	23	21,3 %	
NARKOTIKA	589	326	-263	-44,7 %	
SKADEVERK	192	179	-13	-6,8 %	
MILJØ	220	230	10	4,5 %	
ARBEIDSMILJØ	9	12	3	33,3 %	
TRAFIKK	917	812	-105	-11,5 %	
ANNEN	593	547	-46	-7,8 %	
UNDERSØKELSESSAKER	201	209	8	4,0 %	
<b>Totalt</b>	<b>4 144</b>	<b>3 671</b>	<b>-473</b>	<b>-11,4 %</b>	

For så vidt gjelder nedgangen i antallet narkotikasaker, viser JUS063 en reduksjon på 103 narkotikaovertrедelser sammenlignet med samme periode av fjoråret. Politiet har så langt i 2017 ikke initiert noen grove narkotikaovertrедelser. Videre fremgår det av samme statistikk at antallet overtrедelser av legemiddelloven er redusert med 181 saker sammenlignet med i fjor. Statsadvokatene legger etter dette til grunn at politidistriktet ikke har lyktes like godt i narkotikabekjempelsen som tidligere, hvilket antas å henge sammen med politiets egne prioriteringer på dette kriminalitetsfeltet.

Grunnet ikrafttrедelse av straffeloven (2005) pr. 1. oktober 2015, med påfølgende innføring av nye statistikkgrupper og utvisking av skillet mellom forbrytelser og forseelser, i tillegg til sammenslåing av Finnmark til ett politidistrikt fra og med 1. januar i 2016, er det ut over dette fortsatt vanskelig å trekke opp enkle og mer detaljerte linjer og utviklingstrekk for straffesaksutviklingen sammenlignet med tidligere år

##### 4.2. Saksbehandlingstid

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden var pr. 1. september 2017 på 104 dager, jf JUS316. Til sammenligning var gjennomsnittlig saksbehandlingstid i samme periode i fjor på 104 dager. Landsgjennomsnittet var pr. 1. september 2017 på 92 dager.

## JUS316

		Påtales: Påtaleavgjorte saker				Gj.snittlig saksbeh.tid	
		Ikke				Totalt	Oppklart
	Totalt	Oppklart	Oppklart	%. Oppklart	Totalt	Oppklart	
ØKONOMI	189	69	81	54,0 %	152	256	
VINNING	615	415	121	22,6 %	72	120	
VOLD	459	183	235	56,2 %	148	147	
SEDELIGHET	143	62	73	54,1 %	188	170	
NARKOTIKA	413	119	287	70,7 %	116	120	
SKADEVERK	173	101	53	34,4 %	95	159	
MILJØ	261	43	214	83,3 %	72	56	
ARBEIDSMILJØ	14	1	7	87,5 %	204	307	
TRAFIKK	861	149	657	81,5 %	73	70	
ANNEN	611	138	402	74,4 %	98	89	
<b>Totalt</b>	<b>3 739</b>	<b>1 280</b>	<b>2 130</b>	<b>62,5 %</b>	<b>101</b>	<b>104</b>	

Statsadvokatene finner grunn til å bemerke at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for oppklarte økonomiske straffesaker fremstår som vesentlig for lang (256 dager). Det er atter grunn til å bemerke lang saksbehandlingstid for voldssaker (147 dager), sedelighetsaker (170 dager), narkotikasaker (120 dager), skadeverk (159 dager) og arbeidsmiljø (307 dager).

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for de prioriterte (oppklarte) voldssakene (JUS 603) pr. 1. juli 2017 (sist tilgjengelige statistikk) var 185 dager, hvilket er langt mer enn den sentralt fastsatte frist på 90 dager.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for saker (totalt) med gjerningsperson under 18 år (U18) var pr. første halvår (sist tilgjengelige statistikk) 43 dager (JUS611). Etterforskingen er dermed gjennomført og brakt til påtalevedtak så godt som innenfor den sentralt fastsatte frist på 42 dager.

#### 4.3. Oppklaring og irettføring

Andelen oppklarte straffesaker (andelen positive påtalevedtak) er 62,5 %, se JUS316. Til sammenligning var andelen oppklarte saker 70,6 % i samme perioden av fjoråret.

Landsgjennomsnittet pr. 1. september 2017 var 48,6 %.

Et sammenligning med JUS316 viser at gjennomsnittlig oppklaringsprosent har sunket for de fleste statistikkgruppene sammenlignet med fjoråret. Størst er endringen for vinning, hvor politidistriktet i første halvdel av 2016 oppklarte hele 36 % av alle sakene. Det vises for øvrig til tabellen foran under kapittel 2.

Statsadvokatene har for første halvår av 2017 gjennomgått JUS 251 med tanke på politidistriktets praktisering av ulike avgjørelseskoder. Det kan herunder nevnes at avgjørelseskode 103 *Henlagt, intet straffbart forhold bevist* (en avgjørelseskode som regnes som oppklart forhold – selv om påtalevedtaket ikke fører til forelegg etter irettføring av sak) er anvendt på 105 av totalt 2.175 forhold, hvilket gir en forekomst på 4,8 %. Dette anses å ligge innenfor en naturlig forekommende frekvens for denne henleggelseskoden.

Statsadvokatene har atter sett på hvordan de oppklarte straffesakene fordeler seg sammenlignet med iretteføringsandelen, se JUS 316 sammenholdt med JUS 320.

#### Iretteføringandel (JUS 316 og 320)

	Antall	Prosent
Oppklarte saker (jus 316)	1424	(100 %)
Påtaleavgjorte saker med iretteføring (jus 320) <sup>1</sup>	383	27 %
Saker avgjort med forelegg (jus 320) <sup>2</sup>	752	53 %
Saker avgjort med påtaleunntatelse eller overføring til konfliktråd	77	5 %

En samlet iretteføringsandel på 85 % anses tilfredsstillende. Det ligger i dette at 15 % av de straffesakene som regnes som oppklarte forhold i JUS316, jf foran om dette, er påtaleavgjort grunnet eksempelvis foreldelse, idet gjerningsperson var under 15 år eller fordi sakene er henlagt med den begrunnelse at *intet straffbart forhold anses bevist* m.v.

Statsadvokatene legger videre til grunn at andelen påtaleavgjorte saker med iretteføring, dvs summen av tiltalebeslutninger og siktelsespunkter for tilståelsesdom, sank fra 40 % i første halvår av 2016 til 27 % hittil i år. Samtidig steg andelen saker avgjort med forelegg fra 45 % i første halvår av 2016 til 53 % hittil i 2017. Hvorfor politidistriktet øker andelen saker avgjort med forelegg samtidig som andelen iretteførte saker synker, fremgår ikke av de tilgjengelige statistikker. Statsadvokatene vil følge med på hvordan denne utvikler seg videre.

#### 4.4. Restanser

Restansesituasjonen pr. 1. januar 2017 var slik (JUS087):

Avsnitt:	Sum:	0-3mndr	3-6mndr	6-12mndr	>12mndr
Samtlige avsnitt (087A)	1002	511	250	170	71
Påtaleenheten (087B)	546	135	148	177	86
Sum politidistriktet	1586	664	404	360	158
Påtaleavgj-ikke rettskr (087D)	1496	144	187	439	726

Restansesituasjonen pr. 1. juli 2017 var slik (JUS087):

Avsnitt:	Sum:	0-3mndr	3-6mndr	6-12mndr	>12mndr
Samtlige avsnitt (087A)	773	467	171	94	41
Påtaleenheten (087B)	497	117	106	156	118
Sum politidistriktet	1292	593	284	255	160
Påtaleavgj-ikke rettskr (087D)	1430	190	182	283	775

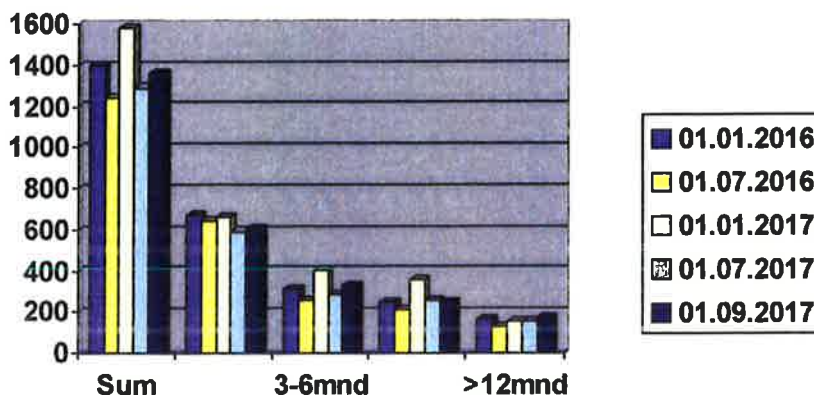
<sup>1</sup> Antall påtaleavgjorte saker med iretteføring er summen av påtaleavgjorte saker med kode 041 (siktelse - tilståelsesdom) og 042 (tiltale). Prosenten regnes av antall oppklarte forbrytelser.

<sup>2</sup> Antall forbrytelser påtaleavgjort med kode 040. Prosenten regnes av antall oppklarte forbrytelser.

Restansesituasjonen pr. 1. september 2017 var slik (JUS087):

Avsnitt:	Sum:	0-3mndr	3-6mndr	6-12mndr	>12mndr
Samtlige avsnitt (087A)	869	491	208	116	54
Påtaleenheten (087B)	473	112	121	124	116
Sum politidistriktet	1361	611	334	245	171
Påtaleavgj-ikke rettskr (087D)	1459	234	190	261	774

Grafisk framstilling – ikke påtaleavgjorte saker:



Politidistriktet har redusert sine restanser med 225 saker siden årsskiftet. De samlede restanser (1.361 saker) tilsvarte pr. 1. juli 2017 27 % i forhold til antall påtaleavgjorte saker i 2016 (4.955 saker), sml. JUS316. Dette er en resultatmessig forbedring på 6 prosentpoeng siden årsskiftet, men samtidig en liten forverring sammenlignet med første halvår av 2017. Saker eldre enn 6 måneder (416 saker) tilsvarte 8 % i forhold til det samme, hvilket er en forbedring på 2 prosentpoeng siden årsskiftet. Dette er samme resultat som for første halvår.

Som det fremgår foran har både *samtlige avsnitt* (JUS087A) og *påtaleenheten* (JUS 087 B) redusert sine restanser siden årsskiftet. Det foreligger samtidig en mindre økning ved samtlige avsnitt og en ditto mindre reduksjon ved påtaleenheten.

Det legges etter dette til grunn at politidistriktets restanser er under tilfredsstillende kontroll.

Restansen av de påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige sakene er redusert med 37 saker totalt siden årsskiftet. Samtidig er saker eldre enn 6 måneder redusert med 130 saker i samme periode.

Statsadvokatene legger til grunn at det samlede volum av påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige saker fremdeles fremstår som noe for høyt sammenlignet med den samlede straffesaksporteføljen til politidistriktet, men at tallene går i riktig retning.

## 5. Referater fra inspeksjonen:

### a) Kort referat fra Riksadvokatens besøk av politidistriktet:

Mandag 9. og torsdag 10. oktober gjennomførte Riksadvokaten besøk av Finnmark politidistrikt i henhold til eget program.

Besøket ble innledet med en presentasjon av Finnmark politidistrikt, herunder for status for omorganisering av politidistriktet og hvilke planer som foreligger. Turen gikk deretter videre til Storskog for først grensekommisæren og deretter sjef for Garnisonen i Sør-Varanger orienterte om eget og Forsvarets fredsoppdrag, herunder stående politioppdrag på grensen mellom Norge og Russland. Dagen ble avsluttet med brief fra mannskap fra Forsvarets 339-skvadron, helikopterløft og brief fra mannskap fra Jarfjordkompaniet.

Dag 2 av besøket ble innledet med at Riksadvokaten ga en orientering til politidistriktet via VTC. Etter dette ble det gitt orienteringer om status og planer fra påtalelederen, leder for Felles etterforskningsenhet og PST. Besøket ble avsluttet med en orientering fra skipssjefen om bord på KV Farm, for anledningen i land i Kirkenes.

Det vises for øvrig til brev fra Riksadvokaten datert 27. oktober 2017. Dette brevet vedlegges inspeksjonsrapporten for enkel referanse.

### b) Møte med avsnitt for økonomisk etterforskning – Hammerfest:

Avsnitt for økonomisk etterforskning er organisert under seksjon for felles etterforskning i FEFE. Avsnittet har personell stedsplassert i Hammerfest og Vadsø. Leder, politioverbetjent Rune Johansen Nordbakk, sitter i Hammerfest. Det er for tiden seks personer i avsnittet, da en stilling i Hammerfest er ubesatt. Det er to politiadvokater med særansvar for økonomiske straffesaker, en i Hammerfest og en i Vardø. Det er ikke lenger noen bistandsrevisor tilknyttet Finnmark politidistrikt.

I Hammerfest sitter avsnittsleder, en etterforsker og en politirevisor. Etterforskeren ble også miljøkoordinator 1. mai 2017, med de ekstra oppgaver som følger med dette. I Vadsø sitter det to politirevisorer og en etterforsker.

Samarbeidet med kontrolletatene er fortsatt godt. Politiet er bl.a. med i de tre lokale a-krim gruppene i Finnmark. Samhandlingen er imidlertid svekket av at de har mistet bistandsrevisoren. Det er også få anmeldelser fra skatteetaten.

Avsnittets trekkinstruks ble gjennomgått og tatt til etterretning. Saksinntaket fremsto som godt tilpasset avsnittets arbeidsfelt. Avsnitt for økonomisk etterforskning har for tiden 51 saker under etterforskning, hvorav 12 er over et år.

Det er til dels stor nedgang i antallet registrerte økonomisaker. Nedgangen er reell. Det kan se ut som om det er noen innkjøringsproblemer med å få registrert inn boinnberetninger korrekt etter ny organisering av politidistriktet. Leder skal undersøke dette, da potensielle saker kan ha blitt borte.

Saksbehandlingstiden er lang, 303 dager første halvår 2017. Dette er reelt. Etterforskningskapasiteten opplyses å være tatt til dels mye ned. I Hammerfest er etterforskeren 100 % miljøkoordinator for hele distriktet, og en stilling er ubesatt. Leder bruker i tillegg mye tid på administrasjon som tidligere ble benyttet til etterforskning.

Bistandsrevisor er også borte. Situasjonen kunne imidlertid vært verre om det ikke var for at "Vadsø-avdelingen" etter leders vurdering er svært kompetente.

De to påtalejuristene som i hovedsak har påtaleansvaret for avsnittets saker, anvender nasjonalt påtaledirektiv for øko-saker. I øst kom det inn ny påtalejurist i februar 2017, som overtok en del gamle saker fra tidligere påtaleansvarlig. Statsadvokaten håper det er kapasitet til å få påtaleavgjort flertallet av disse i løpet av inneværende år.

Etter statsadvokatenes vurdering har avsnitt for økonomisk etterforskning lang erfaring og god kompetanse, som vil styrkes ytterligere i det flere er under videreutdanning gjennom politihøgskolen. Det er noe bekymringsfullt at etterforskningskapasiteten anses svekket etter omorganiseringen, særlig i Hammerfest. Dette viser seg også ved at til tross for et lavere antall registrerte saker, er saksbehandlingstiden fortsatt lang. I Vadsø er etterforskningskapasiteten god, men det er utfordringer knyttet til den påtalemessige kapasiteten, særlig grunnet eldre saker. Leder har iverksatt adekvate tiltak, med oppfølging hver 14. dag med hele avsnittet – herunder på alle saker prioritert til etterforskning. Avsnittet har dermed god kontroll over saksporteføljen, og restansesituasjonen er relativt stabil.

#### **c) Møte med lederen for Felles etterforskningsenhet (FEFE) – Alta:**

Lederen for Felles etterforskningsenhet i Finnmark politidistrikt (FEFE) gjorde rede for bakgrunn og formål med denne enheten samt plan for hvordan organiseringen skal gjennomføres. Det ble herunder gjort rede for de enkelte avdelingene som ligger under FEFE, herunder for oppgaver, bemanning og plan for iverksettelse og gjennomføring. Felles straffesaksinntak (FSI) ble her viet særskilt oppmerksomhet.

Statsadvokatene var særlig opptatt av hvordan FSI kan bistå politipatruljene til best mulig første etterforskningsinnsats på stedet. Et annet sentralt tema er saksflyten mellom FSI og politidistriktets øvrige etterforskningsenheter.

Lederen for FEFE gjorde og rede for hvordan politidistriktet løser oppdraget med straksetterforskning samt hvordan FEFE etterlever de sentrale og landsdekkende mål.

Statsadvokatene ser fram til å følge med i FEFEs organisering og etablering samt hvordan dette kan bidra til å heve både tempo og kvalitet på politidistriktets etterforskning.

#### **d) Møte med politiadvokatene i Alta**

De tre politiadvokatene som er stedsplassert i Alta møtte sammen med påtalelederen.

De opplyste å ha god kontroll på egne restanser, men opplever nå synkende produksjon av ferdig etterforskede straffesaker fra tjenestestedene. Det er atter vanskelig å få tak i tjenestepersonene som har utført etterforskning – når det er behov for dette – hvilket de tilskriver omorganiseringen av politidistriktet og nåværende tjenestestruktur. Dette påvirker i neste omgang både tempo og kvalitet på etterforskningen. Politiadvokatene håper imidlertid at det påpekte vil bedre seg etter hvert som ny tjenestestruktur i politidistriktet får satt seg.

Politiadvokatene ble spurt om egne erfaringer med FSI. Så langt har de ikke merket seg mye med dette. Grensesnittet mellom politiadvokaten ved FSI sitt ansvar og politiadvokatene for øvrig ble diskutert. Politiadvokatene har forventninger til at politidistriktet avklarer dette nærmere.



Faglig veiledning fra etterforskning på stedet følges i det daglige opp av en av politiadvokatene som er stedsplassert i Alta. Opplyst at han jevnt over har gode erfaringer med det arbeidet som utføres, herunder for kvaliteten på slik etterforskning. Behov for gode kunnskaper blant tjenestepersonene både til hvilke formalia som må opplyses og noteres ned i forkant av avhørene, samt nødvendige kunnskaper om straffbarhetsvilkårene til de ulike – og gjentakende – straffebud ble trukket frem som klare forbedringspunkter. Det er håp om at FSI kan bidra til å heve kvaliteten rundt dette.

Politiadvokatene opplyste at de er vel kjent med de sentrale- og landsdekkende prioriteringer og etterlever disse. Opplyst at de sentrale- og landsdekkende prioriteringer ligger enkelt tilgjengelig på "Kilden".

#### **e) Møte med lensmannen i Alta lensmannsdistrikt**

Lensmannen gjorde rede for lensmannsdistriktets organisering og bemanning.

Opplyst at lensmannsdistriktet p.t. har store restanser og få gripbare ressurser, dvs få tilgjengelige etterforskere, til å sette inn for å håndtere disse. Opplyst at årsaken til dette er den verserende omorganiseringen av politidistriktet og at tjenestepersoner enten er flyttet til andre enheter eller er tilsatt i ledende funksjoner. Lensmannsdistriktets etterforskningskapasitet består p.t. kun av en straffesakskoordinator og en etterforsker i tillegg til politipatruljene, hvilket ikke anses tilfredsstillende saksmengde og saksflyt tatt i betraktning.

Lensmannen gjorde rede for hvordan de løser oppdraget med straksetterforskning samt hvordan de etterlever de sentrale og landsdekkende mål.

Statsadvokatene vil følge saksutviklingen ved Alta lensmannsdistrikt nøye for å se hvordan den verserende omorganiseringen påvirker tempo og kvalitet på politidistriktets etterforskning.

#### **f) Gjennomgang av statsadvokatenes tilsyn med og vurdering av politiets oppfølging av saker hvor det er gjennomført tilrettelagt avhør**

Statsadvokat Tor Børge Nordmo deltok på internt påtalemøte i Finnmark politidistrikt 26. oktober 2017. Statsadvokatenes rapport ble gjennomgått, og statsadvokatenes instruks gitt i den anledning. Riksadvokatens brev av 20. oktober 2017 ble også gjennomgått.

Det ble informert om at både statsadvokatenes rapport og riksadvokatens brev forutsetter at det gjennomføres en forholdsmessighetsvurdering i alle saker når det tas stilling til om det skal gjennomføres et tilrettelagt avhør, i særdeleshet der samtykke fra verge ikke foreligger.

Påtalejuristene ønsker at det gis mulighet til å gjennomføre pre-samtaler, noe som anses som et egnet virkemiddel til å prioritere hvilke saker det skal tas tilrettelagte avhør i. Meldingene/anmeldelsene er ofte kortfattede, og mindre egnet til å legge grunnlaget for riktige påtalevedtak.

Det ble også rettet forespørsel om det er teknisk mulig at sakene kan kodes på en slik måte at det kan tas ut lister fra PAL som viser hvilke saker som det er gjennomført eller skal gjennomføres tilrettelagt avhør i. Dette vil være en hjelp både til å følge opp avhørsfrist, og særlig i forhold til å følge opp straffeprosessloven § 239 b tredje til femte ledd.

#### **g) Møte med PST**

Inspeksjonen (Fause) ble gjennomført i samsvar med Riksadvokatens retningslinjer for PST sitt etterforsknings- og påtaleansvar som nevnt i rundskriv av 20. november 2007, kapittel III,

## **6. Etterforskning på stedet og oppfølging av landsdekkende prioriteringer:**

Som allerede nevnt, ble politidistriktet i brev av 22. august 2017 bedt om å inngi skriftlig besvarelse rundt spørsmålet om hvordan etterforskning på stedet er organisert m.v., samt hvordan de sentrale- og landsdekkende prioriteringer etterleveres i politidistriktet.

Politidistriktet har inngitt skriftlig svar ved brev av 4. oktober d.å.

Når det gjelder etterforskning eller politiarbeid på stedet, har politidistriktet sendt inn en egen rapport rundt dette vedlagt en pp-presentasjon. Det er i korte trekk gjort rede for hensikten bak rapporten og en kort beskrivelse av politiarbeid på stedet som et verserende prosjekt. Videre er opplyst prosjektmål, hvordan prosjektet organiseres og gjennomføres, samt hvordan opplæring i dette teamet skal gis. Det gis atter en beskrivelse av resultat, funn og forbedringspunkter til prosjektet så langt. Avslutningsvis foretas en kort oppsummering, som hitsettes:

*"Ut fra de overordnede målene til PPS, så må en si at en er godt på vei til å nå målene. PPS er et utviklingsprosjekt og en må se på det slik at den ønskede kvaliteten kommer over tid. Effekten ser en når dette begynner å bli en normal arbeidsmåte for patruljemannskapene. Vi er ikke helt der ennå i hele FPD. Heller ikke forventet. Saker til snarlige saksavgjørelser i FSI leveres som forventet og ved større utnyttelse av samspillet vil tallene bli bedre fremover. Utfordringen ligger mer i å få muligheten til å ferdigstille, ikke nødvendigvis kvaliteten."*

Statsadvokatene finner denne beskrivelsen tilfredsstillende og samtidig godt samsvarende med de øvrige funn under inspeksjonen av politidistriktet. Nevnte rapport vedlegges inspeksjonsrapporten for enkel referanse.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan politidistriktet etterlever de sentrale- og landsdekkende prioriteringer, vises til politidistriktet svar i nevnte brev av 4. oktober, og som hitsettes:

*"Politidistriktet arbeider med de sentrale og landsdekkende prioriteringene gjennom hele året. Dette er tema for den planlegging vi gjør i forbindelse med utarbeidelse av virksomhetsplan, som blir tatt med inn i styringsdialogen med Politidirektoratet. Det legges ved en presentasjon som illustrerer hvordan vi arbeider med virksomhetsplanen for 2018.*

*For straffesaksområdet har vi også med oss Riksadvokatens prioriteringer/føringer i det årlige prioriteringsrundskriv.*

*Politidistriktets virksomhetsplan gjenspeiles ute i de forskjellige regioner og enheter, i det det utarbeides egne planer ute. Dette gjøres kjent for de ansatte i linjen, og vi prøver å få til mest mulig involvering i dette arbeidet.*

*Gjennom året følges dette opp av månedlige rapporteringer i ledermøte. Denne rapporteringen skal gjøres skriftlig i PSV. I tillegg rapporteres det hvert tertial i PSV til POD.*

*Dette er også tema på påtale sine møter."*

Statsadvokatene finner denne beskrivelsen tilfredsstillende og samtidig godt samsvarende med de øvrige funn under inspeksjonen av politidistriktet.

### 7. Oppsummering:

Statsadvokatenes gjennomgang av straffesaksbehandlingen for Finnmark politidistrikt som en helhet, viser at politiet leverer tilfredsstillende resultater for de fleste målene som er satt for straffesaksbehandlingen så langt i 2017. Straffesaksutviklingen synes å være under kontroll, samtidig som oppklaringsandelen fortsatt er høy. Restanseutviklingen og situasjonen for de ikke påtaleavgjorte sakene anses tilfredsstillende. Det samme gjelder den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden. Det er imidlertid bekymringsfullt at saksbehandlingstiden for viktige og prioriterte områder er for lang, herunder for voldssaker, sedelighetssaker og økonomiske straffesaker.

Statsadvokatene påpekte i sin inspeksjonsrapport for 2016 at utfordringene nå blir å opprettholde de gode resultatene og samtidig følge opp både de prioriterte voldssakene mv. I årets inspeksjon ser en at dette har vært utfordrende i den omstillingssituasjonen som Finnmark politidistrikt er inne i. Statsadvokatene vil derfor følge straffesaksutviklingen i politidistriktet nøye i tiden som kommer.

Det vises for øvrig til kommentarene foran og til de særskilte kommentarer, tilbakemeldinger og vurderinger som er gitt som referat under kapittel 5.

Troms og Finnmark statsadvokatembeter ønsker samtidig å takke for meget god og særdeles velvillig mottakelse fra politidistriktets side under gjennomføringen av inspeksjonen.

Det beklages at inspeksjonsrapporten ferdigstilles først nå.

Gjenpart av dette brev sendes som vanlig Riksadvokaten og Politidirektoratet til orientering.



Lars Fause  
førstestatsadvokat



Tor Børge Nordmo  
statsadvokat

Gjenpart:  Riksadvokaten  
Politidirektoratet, postboks 8051 Dep., 0031 Oslo